

Salomėja Nėris

Anksti rytą

Poezija

Skaitmeninta iš knygos:
Salomėja Nėris. Poezija. Vilnius: Vaga, 1966.

ISBN 978-5-430-05841-8

Kūrinys suskaitmenintas vykdant ES struktūrinių fondų remiamą projektą „Pagrindinio ugdymo pirmojo koncentro (5–8 kl.) mokinių esminių kompetencijų ugdymas“, 2012
<http://mkp.emokykla.lt/ebiblioteka/>

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

TURINYS

Anksti rytą

ANKSTI RYTA	4
TAU JAUNAM	5
JAUNYSTĖ	7
BALTU KELIU	8
VELYKŲ RYTA	9

Vakaro smuikas

VIENUMA	10
VAKARO SMUIKAS	12
IŠKELIAUJANT	13
JŪRŲ PASAKA	15
KRYŽKELY	17
TEMSTANT	18
SAULĖLEIDIS	19

Geltonos vėliavos

GELTONOS VĖLIAVOS	20
VĖJAS	22
RUDENIO SAULĖ	23
SUNKU	25
RUDUO KELIAUJA	27
NAŠLAITĖS NAKTIS	28

Sidabrinė vienuma

SIDABRINĖ VIENUMA	30
SUTEMŲ VIEŠNIA	32
LAUKIAMAJAI	34
GEDULAS	36
MIŠKU	37
JUODAS SVEČIAS	38
ALPĖSE	40
IŠ NAMŲ	41

Žemė dega

PAVASARĮ	42
JŪRA, JŪRA!	44
PAVASARIO SVAIGULYS	46
ŠOKĖJOS	48
PRO PASAULIO LANGĄ	49
ŽVAIGŽDĖ - JAUNYSTĖ	50

Be ašarų

IŠVAKARĖS	51
DIENĄ PALYDINT	53
ELGETA	54
PAJESY	58

Anksti rytą

ANKSTI RYTA

Anksti rytą parašyta
Daug naujų skambių vardų –
Versiu knygą neskaitytą
Nuo rytų lig vakarų.

Žemė kryžkelėm žegnojas –
Ji keleiviam be sparnų
Pavergė dulkėtas kojas.
Aš su saule ateinu.

Anksti rytą baltos laumės
Laimę lėmė man jaunai –
Ir išbūrė ir nulėmė
Jauna būti amžinai.

Saulė žeria anksti rytą
Daug auksinių valandų.
Rytą auksu parašytą
Savo vardą aš randu.

TAU JAUNAM

Sužydėjo pievų gėlės
Lig vienai, -
Sužydėjo visos gėlės
Man jaunai.

Aš surinksiu lauko žiedus
Lig vienam, -
Aš surinksiu lauko žiedus
Tau manam.

Plaukia plaukia baltos burės
Per marias,
Mano dainą neša vėjai
Per girias.

Už tų marių kyla bokštai
Ateities. -
Šviesūs šviesūs tavo rūmai -
Be nakties.

Skamba vasaros auksinės
Tau jaunam,

Skamba skamba mano dainos
Tau vienam!

1926.VI.11

JAUNYSTĖ

Saule nudegusi, basa -
Tu - piemenaitė murzina!
Tau akyse dangaus šviesa. -
Tu man viena, viena, viena!

Žiedų nei auskarų brangių,
Nei šilko rūbų neturi, -
Plaukuos tau - gėlės iš rugių,
O veide - šypsena skaidri.

Kur tie nameliai, kur takai?
Sakyk man - kur tu gyveni?
Bet tu šypsais ir nesakai -
Tik ateini ir nueini...

1926.V.22

BALTU KELIU

Keliu varpeliai skamba ir skamba,
Namai ir medžiai greitai prabėga. –
Aplinkui balta, balta ir lygu, –
Tik juodos akys žiūri pro sniegą.

Prašyk, maldauki, – ko tiktai nori:
Šiandie aš nieko neatsakysiu!
Pasaka dėvi žvaigždžių karoliais, –
Balti pasauliai mano akyse.

Viesulu skrendam – (kur apsistosim?)
Keliu snieguotu ir nepramintu. –
Vienas tik vardas širdy liepsnos man
Naujųjų metų skaidriu žibintu.

1926.XII.1

VELYKŲ RYTA

Tyla - rytinio džiaugsmo maldos.
Keliuose žmonės tartum vėlės.
Varpai padange plevėsuoja,
Baltąsias vėliavas iškėlę.

Į vandenyną plaukia upės...
Nakčia sukurti laužai gęsta.
Į ryto saulę galvos linksta,
O širdys spinduliuos paskęsta.

Pavasarinės aukos smilksta.
Žibuoklėmis pražydo širdys.
Pasauli, džiaukis! Niekas, niekas
Jaunatvės juoko nenutildys!

1926.III.3

Vakaro smuikas

VIENUMA

Tavo namas, tavo kraštas –
Miško sutema.
Tavo žingsnių aidi aidas
Amžių glūduma.

Mano languose vijokliai
Kalbas su naktim.
Atėjai žalčiais apjuostas,
Su žaliom akim.

Atėjai tu ne iš saulės,
Su juoku nakties.
Šaltos lūpos, žalias žvilgis –
Pranašas mirties.

Kalnuose žaibai vyniojas
Mėlynais žalčiais.
Kalnuose gaisrai plasnoja
Alkanais sparnais.

Kalnuose...

Tyli ir lauki

Žodžio nebylaus.

Šalto sfinkso šaltos akys

Nieko nebeklaus.

Tu palik čia, kur vijokliai

Saugoja naktis.

Mane kalne baltam lauže

Saulė pasitiks.

1926.V.24

VAKARO SMUIKAS

Skundžiasi smuikas - ašaros žydi.

Ilgesiu virpa valso aidai:

„Kai mylimasis namo palydi,
Širdis plasnoja, dega veidai.“

Supasi žvaigždės plačioj padangėj,

Supasi lapai mėnesienoj.

Koks žiedas skečias jaunoj krūtinėj?

Koks aidas virpa tavo dainoj?

Mirtis - gyvybė, ašaros - džiaugsmas.

Visur šešėliai kloja takus.

Tik tavo dainos - mano pasaulis.

Tik tavo akys - mano dangus.

Vakaro smuiko mylimos dainos

Sapnais sūpuoja ilgas naktis,

Kad nenutiltų, kad nenumirtų,

Kol mano ryto saulė prašvis.

1926.I.1

IŠKELIAUJANT

Nakties marių juodą plotą
Žiburiai nušvies.
Perskros tylą tą miglotą
Dainos ateities.

Šimtasparnis marių vėjas
Ištiesė bures.
Ir žuvėdros nulydėjo
Per plačias marias.

Ar sulauksiu mielo, jauno
Grįžtant atgalios?
Ar undinės marių daina
Tave pavilios?

Ir užgeso kaitrūs laužai –
Kelio nebešvies. –
Audros bunda, stiebus laužo
Vidury nakties.

Aš balta žuvėdra klyksiu
Virš tamsių bangų.

Jūrai sekant, beklausysiu
Pasakų ilgų.

1926.II.18

JŪRŲ PASAKA

Jūra be galo, jūra be krašto.
Laivų skenduolių ji karalystė;
Kur vėjams grojant, bangos dainuoja,
Kur balti žirgai lekia putoja.

Aš su bangomis žaisiu ir šoksiu,
Vėjų laisvųjų dainas dainuosiu.
Vakaro saulės juostų audėja,
Žvaigždėtam guoly žemę svajosiu.

O tu, gododams saulės godelę,
Eisi pajūrin gintarų rinkti.
Eisi vakarių svajų svajoti,
Ilgesio dainą jūrai dainuoti.

Vakaro vėjas pučia nuo kranto:
Ritasi bangos tolیمان tolin.
Labanakt, liki, baltas sveteli.
Man patalėlis – jūros dugnelis.

Tau žemės grožis, žydinčios pievos.
Tau žemės dainos, deganti meilė.

O man klajonė, mėlynas tolis,
Jūros beribės keliai klajoti.

Aš išbučiuosiu krantą smiltinį,
Kur tavo kojos vakar ilsėjos;
Amžius kartosiu ilgesio dainą,
Kurią tu vakar jūrai kalbėjai.

[1925-1926]

KRYŽKELY

Ilgisi ant kalno pušys.
Meldžias vakaro tyla.
Sutemose verkia smuikas.
Verkia alpstanti siela.

Vai, atplauks baltoji gulbė
Ir liepsnų sparnais sumos.
Aš išėisiu šviesiais rūbais
Iš užburtos sutemos.

Balti rūmai vienuolyno
Ir alėjos kaip naktis
Man širdies neatrakino,
Nenuskaidrino mintis.

Ak, iškelk mane į saulę
Ar nutrenki į gelmes!
Čia tvanku man, kur gyvatės
Vien bešliaužo po žemes.

1926.V.3

TEMSTANT

Pražilo sodas žiedų žiedais. –
Kvepiančios snaigės iš obelies
Kasas apsnigo. Ar jis ateis
Iš mano sapno baltos pilies?

Ežeras juosta – tyli dangus, –
Žvaigždėti burtai žaliai dugne. –
Toly sutirpo juodas žmogus. –
Sutemų jūra supa mane.

Dūsauja sodas. Nejaugi jo
Nebesutiksiu žemės kelius?
Lauksiu jo šiandien, lauksiu rytoj,
Kol baltas sapnas mane liūliuos.

Ežero gelmės žydi ugnim:
Miestas užkeiktas skendi dugne,
Kas nakties mįslę spės su manim?
Vienumos šaltis supa mane.

1926.IV.14

SAULĖLEIDIS

Saulę sapnuodamos, supasi šakos.
Vakaro vėjas myluoja krūtinę.
Skęsta mintis į liepsnojančius vakarus.
Mylimą vardą topoliai mini.

Varpai vakariniai paskendo į Nemuną.
Kažin kur smuikas skundžias lig ašarų.
Žiūri ir plečiasi mylimos akys
Tylinčiam veidrody mėlyno ežero.

Sukasi, pinasi sutemų pasakos.
Skrenda naktis pro banguojantį debesį.
Saulę sapnuodamos, supasi šakos,
Bokštai sukaustyti tyli ir stebisi.

1926.IV.16

Geltonos vėliavos

GELTONOS VĖLIAVOS

Tyliai plevėsuoja vėliavos geltonos, –
Saulė nudažytos, tyliai plevėsuoja. –
Raganos paleido šilko plaukus plonus. –
Ar girdi, kaip žemė gedulu alsuoja?

Vėliavos geltonos vakare šlamėjo, –
Skraidė aukso gulbėm soduose, alėjoj.
Mėlyni šešėliai šūkavo suėję:
Kilkime su vėju, skriskime su vėju!

Vakare sutiksi prieblandoj gražuolę, –
Pasaką vaikystės atsiminsi vėlei. –
Tūkstančiai gyvybių ją maldaus parpuolę. –
Pasitiks šešėliai, palydės šešėliai.

Vėliavos geltonos – gėlės nužydėję,
Verkia mėnesienoj gedulo trimitai.

Keistas nujautimas vaikšto po alėją:
Ką gi tu sakysi viešniai neprašytai?

1926.X.2

VĒJAS

Vējas, oi, vējas!
Vējas ir vējas!
Plaukus paleido ir apkabino,
Ir išbučiavo veida, krūtine.

Rudens aguona -
Lapa geltona
Ī mano plaukus slapta ģpynē. -
Rudeno meile dega krūtine.

Lēkti ir lēkti!
Ir nepasiēkti...
Akys užmerktos, juokiasi veidas, -
Neša ir supa vējas palaidas!

1926.VIII.6

RU DENIO SAULĖ

Ruduo: saulė, medžiai, gėlės.

Rudenėlį myliu aš.

Ir mane pagriebęs vėjas

Kaip lapelį – neš ir neš.

Slenka debesys lyg vagys,

Susikūprinę, pikti, –

Vėjas tyrlaukių nudegęs

Eina saulės pasitikt.

Vėjas rudenio pašėlęs, –

Saulė gintaro plaukais,

Didelių sparnų šešėlis

Saulę vejasi laukais.

Bėgam rankom susikibę...

Oi, – paliko ji mane!

Ašaros gėlių sužibo,

Gyvos rudenio sapne.

– Neištrūksi, neišbėgsi, –

Švokščia žemė dusdama.

- Su manim kartu gedēsi,
Kol ateis balta žiema.

1926.VIII.15

SUNKU

Ak, be padangių,
Be mėlynujų
Sunku sunku.
Be saulės žvilgsnių,
Žiedų baltųjų
Sunku sunku.

Tuščios alėjos,
Dangus be saulės,
Gaudžia varpai.
Geltoni lapai
Krisdami šlama:
„Kapai, kapai.“

O mano viltį
Siusdamas graužia
Juodas žaltys.
Lyg karsto akmens
Slegia krūtinę
Skausmo naktis.

Kad tik sušvistu
Rudens saulutē;
Nors ir liūdna –
Siela pakiltu
Ir suplasnotu
Jauna, jauna.

Kur buvo džiaugsmas –
Lapai geltoni.
Sunku sunku.
Pralēkē laimē
Ir nesustojo.
Sunku sunku.

1926.VIII.13

RUDUO KELIAUJA

Ruduo keliauja kalnais ir kloniais –
Nykus ir pilkas, –
Gedulo ūkanom, lapais geltonais
Laukus apvilkęs.

Gauruoti debesys traukia į rytus
Per visą dieną.
Saulė pavargus, blyškiai sušvitus, –
Merkia blakstieną.

Padangių ašaros skambina langą. –
Ruduo keliauja.
Vėtros apkurte, vėtros apspangę
Dūkti neliauja.

NAŠLAITĒS NAKTIS

O naktie šaltoji!
O naktie ledine!
Pasakyk, koks kelias
Veda į tėvynę?

Ša-ša - krinta lapai,
Ū-ū - lekia vėjas,
O naktis bekraujė
Tyli kaip tylėjus.

Ko šešėliai kuždas?
Ko tie lapai šlama?
Man baugu ir šalta, -
Veskite pas mamą!

Moja gilus skliautas,
Žvaigždėmis nušvitęs: -
Šypsos tylios akys
Tolimos mamytės.

Tai manęs ji laukia, -
Laukia - nesulaukia,

O čia naktys verkia,
O čia vėjai kaukia - -

1926.IX.14

Sidabrinė vienuma

SIDABRINĖ VIENUMA

Rieda rieda baltos naktys
Sidabrinėmis alėjoms,
Kaip išbalusios našlaitės,
Kaip snieginės tylios fėjos.

Skamba žvaigždės man po kojų.
Žvaigždės danguje dainuoja.
Už tų žvaigždžių tolimųjų
Skraido vasara manoji.

Aš likau užkeikto kalno
Nepasiekiamą viršūnę.
Kaip nakčia paklydęs laivas
Neišplaukiamoje jūroj.

Ir vienu vieną klajosiu
Sidabrinėj vienumoje.

O ten karštos linksmos žvaigždės
Mano vasarą dainuoja.

1926

SUTEMŲ VIEŠNIA

Tada, kai sutemų jūra užlieja
Žemę, aš laukiu, laukiu čia jos.
Žemės aistrų žibintus užgesinus,
Laukiu iš sutemų savo viešnios.

Toli nualpo, toli paliko
Mirštančios dienos, pilki garsai,
Jų žingsnių aidas kurčiai bildėjo,
Lyg sauja žemių karsto duobėn.

Tyloj užgimę, sutemų giesmės
Supo, liūliavo sapno sparnais.
Sutemų sostan slinko ji, slinko
Žingsniais be aido, žingsniais lėtais.

Sutemų sostan ji atsisėdo,
Žemę apjuosė žydrais sparnais.
O jų platybė – beribis skliautas.
Mirga sužydęs žvaigždžių žiedais.

Vai, neužmiršiu tos valandėlės,
Kai ji bučiavo mano akis.

Tūkstantis saulių jos žvilgiuos švietė.
Žvaigždėmis degė mano širdis.

Ar pasiliksi, viešnia šviesioji?

- Ne, tuoj sutirpsiu rūmuos plačiuos.

Ar pasiimsi mane, skaisčioji?

- Ne, - tavo žvilgius saulė bučiuos.

Dabar, kai sutemų jūra užlieja

Žemę, aš laukiu, laukiu čia jos.

Žemės aistrų žibintus užgesinus,

Laukiu iš sutemų savo viešnios.

1925.XI.10

LAUKIAMAJAI

Pilka žemė, pilki dangūs,
Kaukia vėjai alkani.
Tu viena, kaip saulių bangos,
Šviesius burtus dalini.

Tegu vėjai mane kelia
Lig padangių debesų.
Tegramzdina į bedugnę –
Man jau nieko nebaisu.

Ilgesiu virpės krūtinė,
Juodos sutemos nukris –
Tu ineisi paskutinė,
Paskutinė pro duris.

Grakščios palmės, baltos gėlės
Žydės, vys ir vėl žydės.
Šviesios akys žybuoklėlės,
Kaip ugnis tolios žvaigždės.

Ges žvaigždutės, merksis akys,
Nenuskintos gėlės vys. –

Ges dienų pavasarinių
Paskutinis spindulys.

1926.I.27

*

Tiek šviesos, tiek gėlių –
Aš apsvaigus tyliu.
Tos taurės kupina krūtinė,
O, kad ji būtų paskutinė!

Ateik, ateik, tavęs aš laikiu –
Dabar visi veidai be kaukių.
Ateik, ateik – aš taip bijau,
Juk aukuras užges tuojau.

Parpuolus žemę išbučiuosiu,
Kad nešykštėjo man žiedų;
Jai savo rūbą atiduosiu.
Ir su tavim skrendu, skrendu.

1926.I.31

GEDULAS

Dvylika nakčių be miego
Šviesų karstą palydėjo.
Ir lelijos balto sniego
Mėnesienoj suledėjo.

Iš lelijų sidabrinių
Byra ašaros ugninės.
Tolimųjų gintarinių
Jūrų ilgisi undinės.

Man paskolinkit, lelijos,
Ašarėlių skambančiųjų.
Mano ašaromis lijo
Ir raudoti negaliu jau.

Susirinko aušros visos
Suliepsnot ant mano kryžiaus.
Rymo juodas kiparisas,
Nekalbėti pasiryžęs.

1926.VIII.3

MIŠKU

Užkerėtos sfinkso akys
Juodo miško glūdumoj
Spindi tarsi dvi ugnikės
Nenumirštamoj dūmoj.

Bėgu, bėgu – šaukia akys –
Skamba miškas ir širdis.
Kažkas skrisdamas pasakė:
– Ten pušynuose mirtis.

Prieblandos trimitai gaudė,
Degė laužai vakaruos.
Aukso pušys išsimaudė
Saulės pasakų gaisruos.

Bėga pušys – baltas takas.
Prašliaužė gyvatės trys
Ir pasakė, kad šią naktį
Pabučiuos mane mirtis.

JUODAS SVEČIAS

Už lango vėjas ir lietus.

Už lango stovi juodas svečias

Ir prašosi vidun.

Sieloje baltos gėlės žydi.

Sieloj jaunatvės dainos skamba.

Sieloj... dainuoji tu.

Nedegsiu laužų tavo nakčiai.

Nerinksiu žodžių tavo maldai.

Neskinsiu tau žiedų.

Ugnis jaunystės - mano akys.

Skirta giesmė - manoji meilė,

Be žodžių, be gaidų.

Kas atgaivins nuskintą žiedą?

Kas nuramins palaužtą širdį?

Kas sugrąžins „myliu“?

Mirtis tik šypsos tuštumoje,

Ir vienas baltas žiedas liūdi

Tarp vystančių gėlių.

Už lango... vėjas supa naktį.
Girgždena vien pravertos durys.
Viduj tamsu tamsu.
Nutilo aidas paskutinis –
Sieloje vieši juodas svečias
Be žodžių, be garsų.

1926.VI.7

ALPĒSE

O baltieji kalnai, o baltieji kalnai!
Nusilenkti aš jums kaip dievams atėjau. –
Nepasiekiami jūs, neliesti amžinai, –
Ir saulužē jus myli užu viską labiau.

O baltieji kalnai, nebylieji dievai!
Ar jūs mokate jaust, kaip mažytē širdis?
Ir kentēt, ir mylēt, ir skrajoti laisvai
Ten, kur krykščia jaunystē, kur siaučia mirtis?

Argi mano maldos neišgirs, nepajus
Stebuklingi karaliai sniego soste šaltam?
Savo meilē našlaitē – tokią skaisčią, kaip jūs,
Aš palaidoti noriu jūsų bokšte baltam.

1926.VIII

IŠ NAMŲ

Mane lydėjo kalnai, lankos,
Dundėjo vieškeliai, takai. -
Pasauli, - tavo glaudžios rankos, -
Mane kaip kūdikį laikai.

O jei pavasaris vaikystės,
Lange šypsodams, žaisti šauks
Ir saulės pasakas sakys man, -
Vis tiek manęs nebesulauks.

Mano namai jau - plačios jūrės,
Kur klykia paukščiai alkani,
Kur vėtroj plakas baltos burės
Ir šaukia toliai mėlyni.

1927.II.26

Žemė dega

PAVASARĮ

Kai jūra lingavo, pavasario vėjas
Žibuoklėmis dvelkė plačiaisiais laukais.
Dienelės svaigino saulėtais žvelgimais,
O nemigo naktys žvaigždėtais sapnais.

Tik tau aš dainuoju, tik tau aš meldžiuosi –
Vidunakčio šmėklos manęs nesupras.
Kai tu lyg plaštakė gėles išbučiuosi,
Aš kursiu tau meilės ir džiaugsmo dainas.

Ar švisim žaibais, ar liūdėsim prie kapo,
Ir dainos ir ašaros bus mums kartu.
Sudievu, pavasariu žydinti žeme!
Į baltas viršūnes žvaigždėtu ratu!

Kas dieną man saulė ir ilgesio dainos,
Kas dieną renku tau laukinių žiedų.

Dangus ir jaunatve kvépuojanti jūra.
Tik tavęs, tik tavęs tenai nerandu.

1925.III.3

JŪRA, JŪRA!

Jūra supas, jūroj žydi
Chrizantemos vandenu. –
Man žuvėdros nepavydi
Nei svajonių, nei dainų.

Vėjas vėl bangas šokina, –
Bangos laižo mano kojas, –
Jūrą verkt jis išmokino
Ir dainuoti nesustojus.

Apkabina mane bangos –
Ir liūliuoja, ir myluoja, –
Bangos supa, bangos myli, –
Laisvė jūroj begalinė!

Andai širdį baisiai gėlė. –
Ak, tai buvo jau senai.
Su manim dabar tik vėjai,
Tik dangus ir vandenai.

Koks gražus nudegęs veidas
Jūrų saulės spinduliuos!

Kasos blizgančios palaidos, -
Jūrų vėjas pamyluos.

Kur balta žuvėdra skrieja
Su dejavimu gailiu?
Kažkas kopomis artėja, -
Jūra, jūra!.. aš myliu!

[1925-1926]

PAVASARIO SVAIGULYS

Tau pirmą pavasario dainą aukoju.
Tau žiedus žibučių sudėsiu po kojų. –
Tik skriskim kartu su pavasario vėju,
Su jaunu kvapu sprogtančiųjų alėjų.

Tu – aras galingas, aš – gulbė baltkrūtė.
Mums tolimos erdvės, mums marių saulutė.
Ilgaisiais sparnais mes žvaigždynus apjuosim,
Ten dangišką sapną abudu sapnuosim.

Kalnų mėlynųjų viršūnės išbalę
Palaimins mūs sapną, užburs mūsų galią.
O jei tu į žemę sugrižt panorėsi –
Aš tyliai numirsiu alyvų pavėsy.

*

Kur gėlynai žydi – ten ir aš.
Kur drugeliai žaidžia – ten ir aš.
Kur einu – margi drugeliai mane lydi.
Kur sustoju – man lelijos baltos žydi.

Mano mintys, mano svajos - tai vis tu.
Mano dainos, mano sapnas - tai vis tu.
Plasta žvaigždės, virpa saulė prie tavęs.
Kas mane į tavo rūmus benuves?

1925.III.30

ŠOKĖJOS

Lyg vilnys liūliuoja likimo laivelį
Gyvenimo dienos saulėtos ir pilkos, –
Lyg mirštą drugeliai – pakilti negali –
Ugninės aguonos, žydrakės vosilkos.

Jų liemenys grakštūs, vylus pažvelgimas, –
Širdy jų aguonos, akyse vosilkos.

Jų žingsniai – pavasario vėjų dvelkimas.
Jos tamprios – kaip stygos ir glebnios –
kaip šilkas.

Žvelgiu į žvaigždelėmis žydintį dangų:
Nė vieno, nė vieno ten debesio pilko. –
Jos stiepias, linguoja, lyg rožės prie lango,
Ir virpa ir supasi jūroje šilko.

Siūbuoja lyg nendrės, lyg upė nublankus
Vingiuojasi, raivos rytinius ūkuose.
Ir vysta ir miršta – lyg rudenį lankos,
Begėstančia meile krūtinę apjuosę.

1926.II.25

PRO PASAULIO LANGĄ

Pro langą stiepias ryto saulė. -
Širdis - kaip alkanas šuva
Troškimais veržias į pasaulį. -
Duok savo ranką - ir eiva!

Pavasario plati padangė!
Gėlėm kvatojasi laukai!
Ir skrendam pro pasaulio langą -
Laisvūnų viesulų vaikai!

Namus tuos sutemos užslinko.
Vien cypia alkanas šuva.
O tas gyvenimas aplinkui -
Lange plaštakė negyva!

Po dulkėmis ten žmonės vysta, -
Jiem dvasios rauda kaminuos...
Alio! - Nubuskite! Jaunystė
Prisikėlimą jum dainuos!

1926.X

ŽVAIGŽDĖ - JAUNYSTĖ

Vieną akimirką mano jaunystė,
Lyg žaibas jaunas -
Širdį ugniniais sparnais suvystė,
Užliejo kraują.

Ir mano dienos - žėrinčios ašaros
Laumių akyse, -
Ir jų kaip vėjų - vėjų pavasario
Nesuvaikysi!

Ir nebijau aš girioj paklysti,
Jūroj paskęsti, -
Nes man žadėjo žvaigždė jaunystė
Niekad negesti.

1927.II.4

Be ašarų

IŠVAKARĖS

Paskutinį mano meilės lašą
Aš išgersiu šiandien su tavim.
O rytoj: tave likimas neša,
Aš liekuosi kruvina širdim.

Ir budėsiu sutemų šešėliuos –
Man naktis akių nebesumerks,
Ir sapnai širdies jau nebedžiugins,
Ir kaip jūra mano siela verks.

Lauksiu dieną, lauksiu ilgą naktį,
Skausmo glėby lauksiu lig aušros.
Gal bent tuomet teks tave sutikti,
Kai trimitai mirties maršą gros.

Aš išgersiu šiandien paskutinę
Laimės taurę su tavim kartu.

O rytoj, man peilį į krūtinę
Smeigęs, iškeliausi tu.

1925.XII.20

DIENĄ PALYDINT

Vėl auksinis šiandie
kalnais nuskambėjo. –
Šaukia mane rausvas tolis vakaruos.
Mano pasilgimas –
kaip vakaris vėjas,
kaip tas baltas rūkas
pievose garuos.

Žaižarom nuraudęs
dangau vakarinis,
ką tu mano laimei blykšdamas lemi?
Ar ten, kur jau gęsta
pašvaistė ugninė,
dar liepsnos jaunystė
nauja ugnimi?

1927.II.20

ELGETA

Jau baigė tyliai degti
Saulėleidžio gaisrai. –
Skaisčiom lelijų skraistėm
Vyniojos vakarai.

Iš temstančių pakalnių
Jau artinos naktis...
Ir šmėkstelėjo kažkas –
Nejaugi būtų jis?

Akių žarijos žybsi
Pro praviras duris – –
Kaip elgeta maldauja –
Ak, jis!.. Tai jis, tai jis!

Matau, kaip lūpos virpa,
Sukąstos kruvinai.
Jos kalbina be žodžių –
Aistringi rubinai.

Išeiki – nebauginki,
Šešėli neramus!

Pasimki – ką tik nori!

Palik mano namus!

Pasimki – viskas, viskas

Čia tavo – kaip matai!

Bet jis papurtė galvą:

– Širdies! Širdies tiktai!

Tai ji mane kankino

Baisias rudens naktis,

Išdegino man galvą,

Užnuodijo mintis.

Suvyto mano dienos

Nuo ašarų ugnies.

Tik tavo, tavo meilė

Jas atgaivint pajėgs.

Jis klūpo. Jam akyse

Viltis ir sopuliai – –

Ir sminga jo tos akys

Širdin giliai giliai.

O Dieve! Siųski mirtį!

Siųsk tūkstantį mirčių!

Ak, vis nebus baisu taip,
Kaip aš dabar kenčiu.

O elgeta! Aš nieko
Tau duoti negaliu!
Žudyk mane, jei nori –
Ar šūviais, ar peiliu!

Viešėjo čia valdovas
Gyvybės ir mirties.
Jis pavergė man širdį, –
Likau aš be širdies.

Galva palinkus – tyli. –
Gal meldžias kuždomis?
Melsvi plaukai apsnigo
Sidabro žvaigždėmis.

Paguosti, palydėti? –
Bet ką gi bepadės?
Nesugrąžint padangei
Nukritusios žvaigždės.

Beaistris ir bejėgis –
Kaip sutemų tylą –

Jis eina - bąla bąla
Su alpstančia gėla.

Kaip visa jau praradęs
Ir nieko nebturįs - -
Svyruodamas šešėlis
Sukniubo į duris.

1926.VII.8

PAJESY

Ko tyli, sese, galvą nuleidus,
Ir nebeskamba tavo juokai?
Gamta sužydo, džiaugias pasaulis.
O tu pavytai ir nublankai.

Mano krūtinėj žiema tebsiaučia,
Širdis apšalus kietu ledu.
Mano krūtinėj alkanas skausmas:
Nėra saulutės, nėra žiedų.

Veltui budėsiu ilgąją naktį,
Veltui rymosiu vieną viena –
Liūdnos ir nykios ilgesio raudos
Mano krūtinėj gims su diena.

Mėlynas rytas, žydinti žemė
Tekančiai saulei himnus giedos.
Aš juodai nakčiai rankas ištiesiu:
Ji tesiklauso skausmo maldos.

Narsto po erdvę grakščios kregždutės,
Krinta alyvų melsvi žiedai.

Ko gi man, skausme, degini galvą,
Ko gi taip skaudžiai širdį badai!

Vienas, tik vienas žvilgsnis ugingas,
Saule nušvitęs, laužys ledus.
Vienas tik žodis jo stebuklingas –
Ir mano sieloj gėlės nubus.

1925.V.5

Jesios krantus dengia sniegas.
Gamta merdi po ledu.
O man taip kaitri saulutė:
Širdis alpsta nuo žiedų.

Baltos sidabrinės naktys
Mus ten matė vienu du...
Jesios krantus dengė sniegas...
O širdis pilna žiedų.

Jesios krantuos ievos žydi.
Skamba krūmai nuo dainų.
Širdį man ledai sukaustė.
Sieloj žiemą gyvenu.

Žalias krantas. Tolumoje
Bėga, skuba traukinys.
Jam su ašarom grūmoju –
Mano širdį neša jis.

Skęsta jau balta dienele
Tolimuose vakaruos.
Man vaidenas jo šešėlis
Ir mintyse, ir sapnuos.

[1925]